

Програма

за изпита по български език в края на

началното образование

учебна 2012-2013 година

В молдовските училища, в които се преподава български език като предмет, изпитът по български език в края на 4 клас е задължителен за всички. Изпитът ще се провежда във формата на тестиране, целта на което е да се провери доколко нивото на знанията, уменията и навиците по роден език на учениците съответстват на нивото, определено от националните стандарти на обучението за 4 клас.з

Според Базовия курикулум и Курикулума по български език на първо място се цели постигането на комуникативна компетенция на учениците. Същият приоритет е заложен в Програмата по български език за 4 клас: в процеса на обучението учениците да придобиват знания по теория на езика и по теория на речта

Тоест, в съответствие с Курикулума и Програмата в 4 клас се предполага усвояването на определени знания по фонетика (и правоговор), лексика, морфология и синтаксис, а също така и познаване на нормите за използване на езика в различни речеви ситуации (разговорна, научна, художествена реч). Използването от учениците на тези знания в различни видове речева дейност показва съответно нивото на частноречеви видове компетенции (дейности) – слушане, говорене, четене, писане.

Програмата за изпита в края на обучението в 4клас е изработена в съответствие с курикулумните стандарти и съдържанието на Програмата по предмета.

За изпита в края на обучението в 4 клас се изнасят основно следните теми:

По теория на речта

1. Диалогична реч.
2. Монологична реч.
3. Тема на текста.
4. Ключови (опорни) думи в текста.
5. Основната мисъл на текста.
6. Темата, основната мисъл и заглавието на текста.
7. Видове текст по цел на създаване – художествен и разговорен.
8. Текст описание и текст повествование.

По теория на езика

1. Видове изречения по цел на общуване – повествователни, въпросителни, възклицателни, побудителни.
2. Прости и сложни изречения.
3. Пряка и авторска реч. Пунктуация.
4. Синоними и антоними (думи с близко или противоположно значение).
5. Пряко и преносно значение на думата.
6. Непроизводни, производни и сложни думи.
7. Сродни думи.
8. Главни и второстепенни части на изречението (подлог, сказуемо, допълнение, обстоятелствено пояснение).
9. Група на подлога и на сказуемото.
10. Членуване на съществителни имена.
11. Членуване и степенуване на прилагателни имена.
12. Бройни и редни числителни имена.
13. Пълни и кратки форми на личните местоимения.
14. Глаголни времена – сегашно, минало свършено, минало несвършено и бъдеще време.

Тъй като формата на изпита е писмено тестиране, обективно ще се проверяват само два вида речева дейност – четене и писане, докато постигането на стандартите по другите два вида речева дейност – слушане и говорене – да се контролира в процеса на обучението от учителя, методиста, инспектора.

Заданията за изпита по български език ще се структурират според комплекса оценъчните цели, формулирани към стандартите на обучението в 4 клас (Таблиците № 1 и № 2 и коментар към тях) и в съответствие със спецификационната матрица (Таблицата № 3 и коментар). Таблицата № 4 съдържа схемата на оценяването.

В рамките на този изпит ще се проверяват следните умения на учениците в комуникативно-речевата им дейност:

1. Да се възприема общото съдържание на даден текст.
2. Да се характеризира текстът като описание или повествование, диалог или монолог.
3. Да се формулира основната мисъл на текста.
4. Да се откриват смисловите връзки между думите: да се намират в текста синоними или антоними към предложените думи или, обратното, да се дават синоними или антоними към някои думи от текста.

5. Да се определя значението на думата в контекста; да се откриват в контекста думи с пряко и преносно значение.
6. Да се подбират и да се използват думите в съответствие с темата на текста.
7. Да си служат със синоними, с антоними (думи с противоположно значение), със сродни думи.
8. Да се спазват в писмения текст изучените граматически, правописни и пунктуационни норми.

Ключовите цели на курикулума по български език формулират изискванията към знанията, уменията и навиците на учениците в частноречевите видове дейности след усвояването на всяка конкретна тема от учебното съдържание. Насоките за подготовката за изпита учителят лесно ще си представи, като анализира оценъчните цели, формулирани към курикулумните стандарти. Да разгледаме Таблица №1.

Таблица № 1

ЧЕТЕНЕ

Осмислено възприятие на писмен текст.

Стандарт	Оценъчни цели
3.1 Да се разбира съдържанието на текста.	Ц.1. Да се прочете предложеният текст и да се дадат писмени отговори на въпросите. Ц.2. Да се определи темата на прочетения текст. Ц.3. Да се определи мястото и времето на действието в прочетения текст. Ц.4. Да се назоват героите от текста в зададена последователност. Ц.5. Да се характеризират кратко постъпките на героите. Ц.6. Самостоятелно да се зададат въпроси към прочетения текст. Ц.7. Да се предаде кратко в писмена форма съдържанието на прочетения текст.
3.2. Да се определя основната мисъл на текста.	Ц.8. Да се формулира основната мисъл. Ц.9. Да се изберат от група пословици най-точно съответстващи на поуката.
3.3. Да се определя функционално-смисловият тип на текста.	Ц.10. Да се определи функционално-смисловият тип на текста (повествование, описание, разсъждение). Ц.11. Да се трансформира текстът според задачите.

3.4. Да се откриват в текста и да се дават самостоятелно синоними и антоними.	Ц.12. Да се открият в прочетения текст синоними и антоними. Ц.13. Да се подбират синоними и антоними (думи с близко или противоположно значение) към посочените думи от текста.
---	--

Таблица № 2

ПИСМО

Създаване на текст в писмена форма.

Стандарт	Оценъчни цели
3.1 Да се разбира съдържанието на текста.	Ц.1. Да се прочете предложеният текст и да се дадат писмени отговори на въпросите. Ц.2. Да се определи темата на прочетения текст. Ц.3. Да се определи мястото и времето на действието в прочетения текст. Ц.4. Да се назоват героите от текста в зададена последователност. Ц.5. Да се характеризират кратко постъпките на героите. Ц.6. Самостоятелно да се зададат въпроси към прочетения текст. Ц.7. Да се предаде кратко в писмена форма съдържанието на прочетения текст.
3.2. Да се определи основната мисъл на текста.	Ц.8. Да се формулира основната мисъл. Ц.9. Да се изберат от група пословици най-точно съответстващи на поуката.
3.3. Да се определи функционално-смысловият тип на текста.	Ц.10. Да се определи функционално-смысловият тип на текста (повествование, описание, разсъждение). Ц.11. Да се трансформира текстът според задачите.
3.4. Да се откриват в текста и да се дават самостоятелно синоними и антоними.	Ц.12. Да се открият в прочетения текст синоними и антоними (думи с противоположно значение). Ц.13. Да се подбират синоними и антоними (думи с близко или противоположно значение) към посочените думи от текста.

На *стандарт 3.1* (“Да се разбира съдържанието на текста“) съответстват 7 оценъчни цели, чрез реализацията на всяка от които се проявява разбирането на съдържанието на текста от учениците:

Ц.1. Да се прочете предложеният текст и да се дадат писмени отговори на въпросите.

Ц.2. Да се определи темата на прочетения текст.

Ц.3. Да се определи мястото и времето на действието в прочетенния текст.

Ц.4. Да се назоват героите от текста.

Ц.5. Да се характеризират кратко постъпките на героите.

Ц.6. Самостоятелно да се зададат въпроси към прочетения текст.

Ц.7. Да се предаде кратко в писмена форма съдържанието на прочетенния текст.

Макар че тестовите задачи по проверка на съдържанието на текста могат да се представят в различни форми и видове, те задължително ще се формулират в рамките, зададени от комплекса оценъчни цели. Нека посочим някои възможни варианти на тестовите задачи. Например, за оценъчна цел № 2: освен пряката задача за формулиране на темата на текста, възможен е вариантът за избор на най-точния отговор от няколко предложени. Същата оценъчна цел се постига и със задачите да се озаглави текста и да се запише заглавието или пък да се избере най-точното заглавие за текста от няколко предложени.

Стандартът 3.2 предполага умението да се формулира основната мисъл на текста. И също така са възможни различни видове тестови задачи за проверка на това умение: от пряката задача за формулиране на основната мисъл до избора на верния отговор от няколко предложени. Същото умение може да бъде проверено чрез задача да се открие сред няколко предложени пословици най-подходящата точно за този текст и т.н.

Стандартът 3.3. предполага определени знания, умения и навици, получени в началното училище относно функционално-смысловия тип на текста. Предварителните тестирания свидетелстват, че тестовите задачи, реализиращи оценъчна цел № 9 (да се определи повествование или описание е предложеният текст), предизвикаха масовите затруднения у учениците, макар че задачата беше да се открие верният отговор и да се загради съответната буква. ***Загради с кръгче верния отговор.***

Този текст е:

- А. описание
- Б. разсъждение
- В. повествование

Необходимо е да се обърне повече внимание на този стандарт. Възможни са и други видове тестови задачи за реализация на същата оценъчна цел. Например, да се отговори с Да или Не: *Съгласен ли си с това твърдение “Този текст е описание“?*

За оценъчната цел №10 се предвижда включване в текста на минидialog или трансформация на непряката реч в пряка. Като възможен вариант на тестовата задача за проверка на този стандарт е да се включи в текст повествователен елемент на описание (например, на един от героите). Разбира се, обемът винаги се ограничава с 1-2 изречения.

Следващият *стандарт 3.4.* има задача да провери у учениците знанията им за системните връзки между думите – антоними (думи с противоположно значение) и синоними. На учениците се предлага да открият в текста думи с близко значение (или с противоположно значение) към дадени или обратното: ще се предложи да подберат и да запишат синоними или антоними към подчертаните в текста думи. Точно за тази оценъчна цел са възможни и другите форми на тестовите задачи: и избор на правилния вариант от няколко предложени, и комплектация по двойки – синонимни или антонимни (например “*съедини със стрелки думите от двете колонки*”) и т.н. Работата върху системността на лексиката се програмира и чрез стандартите в другия вид речева дейност – писане. Това подчертава необходимостта да се отдели достатъчно внимание на този аспект, който придобива особено важно значение за развитието на речта у бесарабските българчета.

От Таблицата № 2 ще разгледаме оценъчните цели 13, 14, 15. Те функционално са предназначени да проявяват у учениците уменията и навиците, съответстващи на *стандарта 4.1*: «Да се записва текст със спазване на правописните норми и основите на краснописа». То ест ще коментираме рамките на грамотността, съответстващи на нивото на края на началното училище.

За съставителите на тестовете са приоритетни тези теми, в които се надминава рецептивното и репродуктивното ниво и се стига до определено продуктивно ниво.

В края на началното училище чрез различни видове конкретни тестови задачи възможна е проверката на продуктивното ниво на следните умения и навици в грамотното писане на граматическите форми:

- съчетание по род и число на прилагателни и съществителни имена;
- степенуване на прилагателни имена;

- употреба на глаголите в бъдеще време в положителна и отрицателна форма;
- образуване на прилагателни имена от съществителни (ум-умен);
- членуване на съществителни имена и т.н.

Например, усвояването на темата “Членуване на съществителни имена“ предполага не само и не толкова, теоретически знания за членуването, колкото практическо умение на ученика правилно да членува думите в изречението, в текста (в речта – при създаване на устен и писмен текст). Оттук логично следват и целите на проверката: да се проследи употребата на членувани и нечленувани съществителни имена в речта – на рецептивно, репродуктивно и, основното, на продуктивно ниво.

Следователно, възможни са различни видове тестови задачи (от «членувай правилно» или «поправи грешките в членуването», до задачи за създаване на микротекст от 2-3 изречения, в който също се очаква употреба на членната форма да бъде на нормативно ниво, щом то е заложено като стандарт).

Да вземем например темата «Пряко и преносно значение на думата». Изискванията според междинните цели са: да се определя значението на думата в контекста, то ест учениците да могат да различават думата с пряко значение от думата с преносно значение. И оценъчните цели на изпита предполагат проверката именно на уменията *да се откриват* в текста думите с пряко и с преносно значение. Задачи по употреба на думи в преносно значение на изпита няма да се поставят.

Таблица №3. Спецификационна матрица. Това е една от необходимите съставни части на комплект документацията за републиканското тестиране по всички предмети, в това число и по български език. Това е една обща схема за съставяне на тестове за проверка на езиковата подготовка. С помощта на матрицата съзнателно се структурират приоритетите на контрола. Прецизно изработената матрица гарантира отсъствието на стихийността при разработката на тестовите задачи и реално уравнива вариантите на тестове по сложност. Нека коментираме как се изработва матрицата за изпита по български език в края на началното училище.

Спецификационната матрица е предопределена от базовите (основни) цели и курикулумните стандарти и е мотивирана от поставените оценъчни цели. Съдържанието на целите се разпределя като 50 % и 50% между рецептивните и продуктивните задачи. Процентите, които

са посочени към зададените аспекти на проверката, отразяват приоритетите.

Неслучайно за проверката на възприемането на съдържанието на прочетения текст се отделят 25 % от тестовите задания и от общия брой на точките. Този аспект е абсолютно приоритетен за изясняването на комуникативната компетенция на учениците. Докато другите три аспекта, които също са много важни, «тежат» съответно:

5 % - определянето на тип текст; 10% - откриването на връзките между думите; 10% - формулирането на основната мисъл на прочетен текст. Това е основата, върху която се базира разработката на конкретните тестови задачи преди всичко по четене. То ест, при условие, че тестът ще се състои от 12 задачи (100%), 3 от тях (25%) ще бъдат за проверката на възприемането на съдържанието на прочетения текст (съответно ще се комбинират 3 задачи, чрез които ще се реализират оценъчните цели към този стандарт 3.1. – например, *темата на текста, място и време на действието в текста, героите на текста*).

Оценъчните цели по четене и писане се съотнасят също като 50% и 50%. Оценъчните цели по писане, като вид речева дейност, в спецификационната матрица се структурират основно във втората част («Прилагане на знанията, умения и навици»), за проверка на продуктивното ниво. Според броя на задачите и количеството на точките (проявено в процентно отношение) пак са приоритетни комуникативните аспекти. Обърнете внимание, че в матрицата се програмират отделни тестови задачи за проверката на спазване на правописните и пунктуационните норми. За този аспект се дават 10% от точките.

Схемата за оценяването, в която се посочват съдържателно оценъчните цели, типове тестови задачи и подробната схема на оценяването, добре илюстрира подробностите за структурата на теста, зададена от спецификационната матрица.

Коментирайки Схемата на оценяването, особено внимание ще фиксираме на това, че за всяка задача са отделени строго определено количество точки и начинът, по който тези точки ще се пишат. Например, стойността на определена задача, в която трябва да се избере верния отговор от няколко предложените, е 3 точки. Това означава, че ученикът може да получи или тези 3 точки, ако избере правилен вариант, или 0 точки, ако избраният от него отговор не е точен. Изключено е да му се пише 1 или 2 точки за тази задача: ще проверява компютърът, програмиран на 3 или 0, други значения, освен тези той просто няма да възприема.

Още нещо, например има задачи, за които точките се дават поотделно (*за правилен отговор – 3 точки; за спазването на зададения обем – 2 точки;*)

Ако отговорът е верен съдържателно, но не е спазен зададеният обем, съответно отговорът ще се оценява като 3 - 0. Ако пък отговорът не е верен съдържателно, но са изпълнени, например, изискванията спрямо обема, в барема ще е посочено дали при тези условия се отчитат допълнително зададените параметри.

Има още един важен момент в подготовката на учениците към изпита: необходима е психологическа нагласа за внимателност и по отношение на съдържанието, и чисто техническа, да се изпълнява точно това, което се изисква в задачите. Например, да се вписват думите на строго определени места, или ако се изисква подчертаването на думите, те да не се задраскват, и т.н.)

Структурата на теста по български език в края на началното училище:

- Тестът ще се базира върху един текст и ще състои от 2 части.
- Първата част включва 6 тестови задачи, посредством които се проверява разбирането на прочетения текст: общото съдържание, тип текст, възприемане и разбиране на художествените и езиковите средства в текста, формулиране на темата и на основната мисъл в прочетения текст.
- Втората част също така включва 6 тестови задачи, целта на които е да се провери писането: съставянето на изречения и малки текстове по дадени параметри; използването на лексиката в съответствие с темата на текста; правилната употреба на граматическите форми; определяне на връзките между думите (синоними, антоними, думи с пряко и преносно значение).
- Спазването на правописните и пунктуационните норми ще се проверява чрез специални тестови задачи в пределите на изученото.
- Ще се прилагат следните типове тестови задачи, предполагащи:
 - а) избор на верния отговор от два или няколко предложени;
 - б) самостоятелен кратък или подробен отговор;
 - в) откриване на двойките думи – съответствия.

Таблица № 3

СПЕЦИФИКАЦИОННА МАТРИЦА

	Знаене и разбиране				Прилагане на знания, умения и навици				
Цели Съдържание	Възприема- не на общо съдържание на проче- тения текст.	Определя- не на тип текст, от- криване на диалога в текста.	Откриване на връзките между думите: синони- ми, антоними. Определяне на пряко и пренос- но значение на думите.	Формули- ране на основната мисъл на прочете- ния текст.	Да се със- тавят раз- лични из- речения и малки тек- стове по дадени па- раметри.	Да се испол- зва лекси- ката в съо- тветствие с темата на текста.	Да се упо- требяват вярно гра- матически- те форми.	Да се спаз- ват изучени- те правопи- сни и пунк- туационни норми.	
Четене	25% (3 зад)	5% (1 зад)	10% (1 зад)	10% (1 зад)	–	–	–	–	50% (6 зад)
Писане	–	–	5% (1 зад)	–	20% (2 зад)	10% (1 зад)	10% (1 зад)	5% (1 зад)	50% (6 зад)
Общо	25% (3 зад)	5% (1 зад)	15% (2 зад)	10% (1 зад)	20% (2 зад)	10% (1 зад)	10% (1 зад)	5% (1 зад)	100 % (12 зад)

ТЕСТ № 1

Прочети внимателно текста и отговори на въпросите към него

Живял някога щурецът самичък и тъжен. Никаква работа не похващал. Веднъж като скачал по горската пътека, срещнал червената горска мравка.

- Защо, мила съседке, никога не тъжиш и не скучаеш като мен?
- Защото намирам радост, като се трудя.

Попитал и пчелата. Тя му отговорила същото.

Заронил сълзи щурецът. А сега накъде? И тръгнал той където му виждат очите. Но тъй като очите му били пълни със сълзи, не видял по пътя копривата и се опарил. Затъркал крак о крак и приятни звуци изпълнили вечерния здрач.

Научил се щурецът да върши нещо. Намерил своята радост в труда – станал музикант. Всяка нощ малкото щурче свирело и веселяло всички наоколо.

№	Тестови задачи	Точки
1.	Намери в текста и запиши отговорите на въпроса кога и къде Щурецът разбрал, че е музикант (кога?) _____ (къде?) _____	L/0/1/2
2.	Кои са героите на този текст? Запиши с едно изречение отговора на въпроса, като изредиш героите в същата последователност, както в текста. _____	L/0/1/2/3/4
3.	Запиши отговор «ДА» или «НЕ» Този текст е текст-описание _____	L/0/1
4.	Открий в текста и запиши по една дума с противоположно значение към подчертаните думи: _____- _____ _____- _____ _____- _____ _____- _____	L/0/1/2/3/4

5.	<p>Загради с кръгче буквата, която съответства на верния отговор:</p> <p>Основната мисъл на този текст е:</p> <p>А. Щурчо света весели. В. Скучно и тъжно е без песен. С. Щурец – свирец работа не върши. D. В труда е най-голямата радост.</p>	L/0/2												
6.	<p>Озаглави текста и запиши заглавието.</p> <p>_____</p>	L 0 2 1 1												
7.	<p>В кое от изреченията думата “златен” не е в преносно значение?</p> <p>Загради с кръгче съответната буква.</p> <p>А. златно сърце В. златен пръстен С. златен клас D. златни ръце</p>	L/0/1												
8.	<p>Към всяка от думите в първата колонка намери във втората колонка дума с близко значение и ги съедини със стрелки</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">тичам</td> <td style="width: 50%;">говоря</td> </tr> <tr> <td>викам</td> <td>заминавам</td> </tr> <tr> <td>тъжа</td> <td>бягам</td> </tr> <tr> <td>тръгвам</td> <td>крещя</td> </tr> <tr> <td></td> <td>скърбя</td> </tr> <tr> <td></td> <td>питама</td> </tr> </table>	тичам	говоря	викам	заминавам	тъжа	бягам	тръгвам	крещя		скърбя		питама	L/0/1/2/3/4
тичам	говоря													
викам	заминавам													
тъжа	бягам													
тръгвам	крещя													
	скърбя													
	питама													
9.	<p>Задраскай тези 6 (шест) прилагателни, с които може да се опише щурецът от текста:</p> <p>тъжен, самотен, мързелив, отчаян, музикален, малък, хитър, нахален, весел, червен, смешлив, добродушен, съзлив</p>	L/0/1/2/3/4/5 /6												

10.	<p>В кой от редовете няма грешки? Загради съответната буква.</p> <p>A. дарвета, попитъл B. патека, върнъл C. мравка, отишъл D. шаркел, тръгнъл</p>	L/0/1
11.	<p>Вместо точките употреби думата <i>шуреи</i>, като я членуваш правилно.</p> <p>Мравката казала на, че в труда открива радост се отчаял, защото не можел да си намери занимание. Отишъл при щъркела да го изяде. Копривата опарила крачката на и така му помогнала.</p>	L/0/1/2/3/4
12.	<p>Напиши как разбираш поуката на приказката? (не повече от три изречения)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1/2/3 L/0/1

Схема на оценяването Тест №1

N п/п	Задания	Предполагаеми Отговори	Схема на оценяването
1	Намери в текста и вместо точките запиши отговори на въпроси	<i>Кога?</i> <i>Една вечер, (във вечерния здрач).....</i> <i>Къде?</i> <i>В гората (на горската пътека).</i>	2 точки L 0 1 2 По 1 точка за правилно назовани обстоятелства за времето и за мястото;
2	Кои са героите на този текст? Отговори с едно изречение, като изредиш героите в същата последователност, както в текста.	<i>Щурецът,</i> <i>мравката,</i> <i>пчелата.</i>	4 точки L 0 1 2 3 4 3 точки – по една точка за всеки правилно назован герой; 1 точка – героите са изредени в същата последователност, както в текста;
3	Отговори с <i>Да</i> или <i>Не</i> Тип текст: описание ли е?	<i>Не.</i>	1 точка L 0 1 за правилен отговор;
4	Подбери в текста и запиши към всяка от подчертаните в текста думи по една дума с противоположно значение).	<i>Тъжен- весел.</i> <i>Пълни- празни.</i> <i>Вечерния – дневния.</i> <i>Приятни – противни.</i> (доп. <i>Неприятни</i>).	4 точки L 0 1 2 3 4 По 1 точка за всеки правилно подбран антоним.
5	Основната мисъл на този текст е ...	<i>D.</i>	2 точки L 0 2 за правилно избран отговор.

6	Озаглави текста и запиши заглавието.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Как щурецът станал музикант</i> • <i>Щурецът и мравката</i> и варианти	4 точки L 0 2 1 1 2 точки – ако заглавието отразява основната мисъл; 1 точки – ако заглавието отразява главните действащи лица; 1 точка за правопис при условие, че заглавието отразява основната мисъл.
7	Определяне на преносно или пряко значение на думата. Загради верния отговор.	<i>В.</i>	1 точка L 0 1 за правилен отговор.
8	Съедини със стрелки двойките думи с близкото значение.	Правилните двойки синоними са: <i>Тичам – бягам</i> <i>Викам – крещя</i> <i>Гъжа – скърбя</i> <i>Тръгвам заминавам.</i>	4 точки L 0 1 2 3 4 По 1 точка за всяка правилно посочена двойка синоними.
9	От предложения ред думи задраскай тези 6 прилагателни, с които може да се опише <i>щурецът</i> .	Да са задраскани следните думи: <i>Тъжен, самотен, отчаян, музикален, малък, съзлив.</i>	6 точки L 0 1 2 3 4 5 6 По 1 точка за всяка правилно задраска на дума.
10	В кой от редовете няма грешки? Загради съответната буква.	<i>В.</i>	1 точка L 0 1 за правилен отговор.
11	Вместо точките употреби думата « <i>щурец</i> », като я членуваш правилно.	<i>щуреца</i> <i>щурецът</i> <i>щурецът</i> <i>щуреца</i>	4 точки L 0 1 2 3 4 по 1 точка за всяка правилна употреба на пълна и кратка членна форма.

12	<p>Напиши как разбираш поуката от приказката (3 изречения).</p>	<p><i>Свързан текст на зададената тема в обем 3 изречения.</i></p>	<p>8 точки L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2 3 L 0 1</p> <p>1 точка – за добре изграден свързан текст.</p> <p>1 точка – ако текстът съответства на зададената тема.</p> <p>1 точка – ако е формулирана поуката и е изразено собственото разбиране и мнение относно постъпките на героите или относно основната мисъл на текста.</p> <p>1 точка – ако е проявено творческо отношение в отговора.</p> <p>3 точки – по 1 точка за всяко изречение, написано в съответствие с изучените правописни норми.</p> <p>1 точка – за спазване на зададения обем (не повече от 3 изречения).</p>
----	---	--	---

Тест № 2

Прочети внимателно текста и отговори на въпросите към него

Една мравка в полето с все сила се мъчи да носи към своя далечен мравуняк едно много едро житно зърно.

Отгук, оттам го заобикаля, буга го между сламки и клечки, тика го, дърпа го и го търкаля – не признава никакви пречки.

Среща я Бръмчо и дума:

– Мравке, Мравке, имаш ли ума? Скрый наблизко зърното и от него самичка хапвай си, драга.

– Без да спира, без да спори, мравката бързо му отговори: благодаря ти за съвета, но на мен, братко, само в мравуняка ми е сладко.

№	Тестови задачи	Точки
1.	Загради верния отговор. Къде протича действието в текста? А. В мравуняка; Б. На пътечката; В. В полето; Г. Между сламките и клечките.	L/0/1
2.	Загради верния отговор Този текст е: А. Описание и монолог; Б. Повествование и монолог; В. Повествование и диалог; Г. Описание и диалог.	L/0/1
3.	Кое название подхожда за приказката? Загради верния отговор А. Усърдната мравка; Б. Мравката и Бръмчо; В. Трудностите на мравката; Г. Един за всички, всички за един (С мисъл за другия).	L/0/1
4.	Открий в текста и запиши към посочените думи по една дума с противоположно значение. Чужд _____ Изпраща _____ Далеч _____ Бавно _____	L/0/1/2/3/4/5

	Горчиво															
5.	<p>Препиши от текста изречението, което съдържа основната мисъл на текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/2/3														
6.	<p>Към всяка от думите в първата колонка намери дума с близко значение във втората колонка и ги съедини със стрелки.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">едро</td> <td style="width: 50%;">голямо</td> </tr> <tr> <td>дърпам</td> <td>препятствие</td> </tr> <tr> <td>пречки</td> <td>мъкна</td> </tr> <tr> <td>думам</td> <td>умело</td> </tr> <tr> <td>вкусно</td> <td>бутам</td> </tr> <tr> <td></td> <td>обяснявам</td> </tr> <tr> <td></td> <td>сладко</td> </tr> </table>	едро	голямо	дърпам	препятствие	пречки	мъкна	думам	умело	вкусно	бутам		обяснявам		сладко	L/0/1/2/3/4/5
едро	голямо															
дърпам	препятствие															
пречки	мъкна															
думам	умело															
вкусно	бутам															
	обяснявам															
	сладко															
7.	<p>Подчертай тези три думи, с които можеш да опишеш мравката от приказката</p> <p>Едра, слаба, черна, старателна, упорита, грижлива, мързелива, общителна.</p>	L/0/1/2/3														
8.	<p>Загради верния отговор.</p> <p>В текста има видове изречения по цел на общуване:</p> <p>A. Съобщителни, побудителни, възклицателни. B. Възклицателни, съобщителни, въпросителни. C. Въпросителни, побудителни, възклицателни. D. Съобщителни, въпросителни, побудителни.</p>	L/0/1/2/3														
9.	<p>Кой ред съдържа съществително име от текста?</p> <p>Загради верния отговор.</p> <p>A. Сладко B. Среща C. Дума D. Братко</p>	L/0/1/2/3/4/5/6														

10.	<p>Прочети всяко изречение. Кое твърдение е невярно според текста? Загради буквата на отговора.</p> <p>A. Мравката мъкне едно зърно в мравуняка. B. Мравката не се съгласява да скрие зърното. C. Мравката се страхува от пречките. D. Мравката иска да яде зърното заедно с другите.</p>	L/0/1
11.	<p>Препиши текста и вместо точки постави необходимата форма на думата (мравуняк, мравунякът, мравуняка).</p> <p>Мравката живеела в един Тя намерила житно зърно и решила да го занесе в Но бил далеч и било много трудно да носи зърното.</p>	L/0/1/2/3
12.	<p>Изреди глаголите последователно така, както стават действията в текста.</p> <p>Търкаля, не признава, носи, отговори, буга, среща, тика, дума, дърпа, мъчи се, заобикаля.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3

Схема на оценяването Тест №2

N п/п	Задания	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1	Къде протича действието в текста?	<i>В. в полето.</i>	L0/1 1 точка – за правилен отговор.
2	Този текст е	<i>В. Повествование и диалог;</i>	L 0/1 1точка – за правилен отговор.
3	Кое заглавие подхожда за приказката?	<i>Г. Един за всички. Всички за един</i>	L 0/1 1 точка – за правилен отговор.
4	Открий в текста и запиши към посочените думи по една дума с противоположно значение.	<i>Чужд – свой; Изпраца – среща; Далеч – наблизо; Бавно – бързо; Горчиво – сладко.</i>	L 0/1/2/3/4/5 По 1 точка за всеки правилно подбран антоним.
5	Препиши от текста изречението, което съдържа основната мисъл на текста.	<i>... На мен, братко, само в мравуняка ми е сладко.</i>	L 0/1/2/3 2 точки , ако е напълно изразява съдържанието от текста 1 точка – за правопис (при условие, че отговорът е допустим)
6	Към всяка от думите в първата колонка намери дума с близко значение от втората колонка и ги съедини със стрелки.	<i>Едро – голямо; Дърпам – мъкна; Пречки – препятствия; Думам – казвам; Вкусно – сладко.</i>	L/0/1/2/3/4/5 По 1 точка за всеки правилно подбран синоним.
7	Подчертай тези три думи, с които можеш да опишеш мравката от приказката.	<i>Старателна; упорита; грижлива.</i>	L/0/1/2/3 По 1 точка за всеки правилен отговор.

8	В текста има по цел на общуване видове изречения.	<i>D. Съобщителни, въпросителни, побудителни.</i>	L/0/1/2/3 По 1 точка за всеки правилен отговор.
9	Кой ред съдържа съществително име от текста? Загради верния отговор.	<i>D. Братко.</i>	L 0/1 1 точка – за правилен отговор.
10	Кое твърдение е невярно според текста? Загради верния отговор.	<i>C. Мравката се страхува от пречките.</i>	L 0/1 1 точка - за правилен отговор.
11	Препиши текста като вместо точки поставиш необходимата форма на думата.	<i>Мравката живеела в един мравуняк. Тя намерила житно зърно и решила да го занесе в мравуняка. Но мравунякът бил далеч и ѝ било много трудно да носи зърното.</i>	L/0/1/2/3 По 1 точка за всяка правилно употребена форма.
12	Изреди глаголите последователно така, както стават действията в текста.	<i>Мъчи се, носи, заобикаля, бута, тика, дърпа, търкаля, не признава, среща, дума, отговори.</i>	L/0/1/2/3 3 точки за правилен отговор; 2 точки , ако последователността е нарушена 1 път; 1 точка – последователността е нарушена 2 пъти; 0 точки – последователността е нарушена повече от 2 пъти.

Препръчват се следните учебници по български език и литература:

1. клас – И.Димитрова, Е.Дериволкова. Буквар «Светулка». Chişinău, “Ştiinţa” 2010.
2. клас – И.Димитрова, Е.Дериволкова. Български език за 2. клас. Chişinău, “Ştiinţa” 2011.
3. клас– К.Демирева, Н.Кара, Н.Вълчева. Български език за 3.клас. Chişinău, Cartier, 2008.
3. клас– М.Натина, Н.Кара, Е.Дериволкова. «Слънчева пътека» Читанка. Chişinău, Cartier, 2005.
3. клас– М.Натина, Н.Кара, Е.Дериволкова. «Слънчева пътека» Читанка. Chişinău, Cartier, 2012.
4. клас М.Натина, Е.Дериволкова, Н.Кара. «Къщичка на детство златно». Читанка, 2005.
4. клас - К.Демирева, Н.Кара, Н.Вълчева. Български език за 4.клас. Chişinău, Cartier, 2008.